

Měřicí škála

- unidimenzionalita
- lineárnost - (alespoň zdánlivě) stejně vzdálené intervaly

(Součtový) index

- prostý součet hodnot

x

škála - hodnoty jsou přiřazovány jednotlivým položkám.. jednotlivé položky přímo odrážejí různou míru hodnoty

Reliabilita - přesnost, konzistentnost měření, schopnost dosáhnout stejného výsledku, pokud se objekt měření nezměnil

validita - schopnost měřit koncept, který skutečně zamýšlíme měřit

Cronbachovo alfa - se používá, pokud chceme z několika položek konstruovat aditivní či průměrovou škálu - viz aby měřily ten jeden koncept

- hodnota cronbachova alfa roste s počtem (i irelevantních) položek... > ubrat položky
- když je nízké alfa a nízký počet položek > přidat položky

Metody sestavování stupnic

Thurstonova m. stejně se jevících intervalů - na základě výpovědí soudců - náročné

Likert (ova škála) - metoda souhrných odhadů - velmi souhlasím, souhlasím, /ani - ani / nesouhlasím, velmi nesouhlasím

Bogardus - stupnice společenské vzdálenosti

Guttman - kumulativní stupnice

+

Osgood - Sémantický diferenciál

Adorno - F škála autoritativní osobnosti (vel. počet položek)

> L. Srole - převod na 5ti bodovou

Bogardus - škála sociální distance

V USA zopakovali jeho pokusy - soc. distance klesla, ale struktura zůstala + - zachována

- nižší distance od menšin např. ve třídách, kde byli příslušníci zastoupení

- lidé spíš nepřijímají romy za sousedy, než za přátele (přirozeně - za každou tou otázkou totiž stojí něco jiného.., jiná představa)
přišli na to i ti výzkumníci..

- uvědomili si, že u někoho může být to pořadí odlišné od toho, co předpokládá stupnice - což by pak jejich míru distance zkreslovalo...

Yamagishi - obecnější přístup, než Bogardus

možnost, že škála není unidimenzionální, ale měří důvěru a opatrnost

předpokládaný vztahy mezi důvěrou, optimismem, sociální (ne) distancí, (ne) anomii

Inglehart - ("veřejný") postmaterialismus

Lafferty a Knutsenem - "personální" postmat.

Výzkum sociální stratifikace:

EGP škála - Goldthorp, Portocarerová - postavení člověka v soc. struktuře - umožňuje např. analýzu soc. mobility + mezinár. srovnávání

SIOPS - Treiman - mezinárodní škála prestiže povolání * aplik. u nás - mírně se liší od Evr. - nadhodnocení některých manuál. profesí, nedocení některých rutinních nemanuáln.

* liší se teoretickými východisky

ISEI - Ganzeboom, De Graaf, Treiman - mezinárodní index socioekon. statusu povolání - snaha o možnost ještě

* to vše bývá odvozeno od ISCO - mezinár. klasifikace povolání

Subjektivní měření spol. třídy

- do které třídy byste se sám zařadil...
- nebo vizuální stupnice - totéž jako měření prav-Lev

Mezin. měř. vzdělání

> vyspělost, ekon. výkonn. země

UNESCO - vyvinulo ISCED - mez. klasif. dosaženého vzdělání

Mezinárodní výzk. programy

ISSP (International Social Survey Programme)

účastní se cca 40 zemí, každý rok se obměňují určité moduly, zabývá se určitými spec. otázkami - např. pracovní orientace, role vlády, volný čas, náboženství - po určité době se téma třeba zopakuje, opět vrátí do toho

otázky v AJ - pak překlad...

problémy - aby byl výběr respondentů prováděn stejně - náhodně

Výstupem datové archivy - ČR datový archiv SDA

ESS (European social survey)

EVSS (European value study survey)

Měření soc. kapitálu

individuální - Bourdieu (množina aktuálních/potencionál. zdrojů které vycházejí z vlastnictví sítě vztahů)

kolektivní Putman- (indikátorem např. počet obč. sdružení v nějaké lokalitě)

Koncept bezmocnosti - Seeman - bezmocnost, bezesmyslnost, beznormovost, kulturní odcizení, sociální izolace, sebeodcizení

> Nealova škála bezmocnosti (jaký mají pocit kontroly na spol. /ekon. dění kolem sebe)

Názorová vůdcové - Lazarsfeld

Noell-Neumannová - PS škála síly osobnosti

Politická orientace

subj. metoda - sám se zařadí mezi P-L - dobře aplikovatelná v podmínkách (západních) zemí kontinentální E.

"obj." - pomocí hodnot, které respondent sdílí je mezi P-L zařazen výzkumníkem - VB a Commonwealth

Vinopal - lepší než koncepce jednoho kontinua P-L měření dvou samostatných faktorů L a P

Sociometrie - (pův. J. Moreno)

s. matice

Sociogram

S. indexy - podrobnější charakteristiky jedinců / skupin - např. volbový status (jak moc je individuum voleno), expanze skupiny (hustota voleb v celé skup.)

Terenní výzkum

- pozorujeme (participujeme), snažíme se pochopit - geneze teorií

- zúčastněné (otevřeně nebo skrytě), nezúčastněné pozorování

flexibilní, vysoká validita, nízká reliabilita

Paradigmata:

Naturalismus - objektivně popsat realitu v termínech zk. jedinců

Etnometodologie - příběhy zkoumaných nestačí k dostatečnému zobrazení reality - Garfinkel - soustředí se na vzorce interakce, jak dochází k porozumění, ne na samotné aktéry

Zakotvená teorie - Glaser, Strauss - propojení pozitivismu a interakcionalismu - odvodit teorie z analýz vzorců, témat a kategorií objevené v datech z pozorování - bez teoretických prekonceptů

Case study - pozornost na jeden fenomén - naopak teoretická připravenost - ověřování, modifikace již známých teorií

Institucionální etnografie - ptát se lidí (podřízených, žen) jak věci pracují a usuzovat z toho na povahu spol. institucí

+

Focus group - řízená diskuse na jedno konkrétní téma, rychlý sběr dat, náročná analýza

Kvalitativní výzkum